

Kukkian suojeluyhdistyksen strategia

Hyväksytty 13.7. 2024 yhdistyksen vuosikokouksessa.

Taustatietoa Kukkiasta

Natura 2000-ohjelmaan kuuluva Kukkia-järvi on pinta-alaltaan noin 44km² ja ominaisuuksiltaan karu, rantaviivaltaan rikkonainen ja runsassaarinen. Kukkiolla on harvinaisia vesikasveja ja poikkeuksellisen monipuolinen linnusto. Kokemäenjoen latvavetenä järven pysyminen puhtaana ja kirkasvetisenä palvelee parhaiten myös Kukkian alapuolisia vesistöjä Itämereen asti. Kukkia-järven tilassa on vuosien varrella tapahtunut muutoksia, joista kertoo muun muassa järven ekologisen tilan heikentyminen erinomaisesta hyväksi 1990 luvun puolivälissä (www.aitosuvi.fi). Aiempi 4-8 metrin näkösyvyys on laskenut noin kahteen ja puoleen metriin. Kalojen määrä on lisääntynyt siinä määrin, että pelkästään kalakannan perusteella arvioiden järven tila on heikentynyt välttäväksi (Luonnonvarakeskuksen koekalastus 2021). Vesilintukannoissa on nähty lajikohtaisia romahtamisia (koskelot ja telkät), ja matalissa lahdissa nähdään rehevöitymistä.

Visio

Kukkia pysyy kirkasvetisenä, karuna ja luonnoltaan monipuolisena järvenä myös tuleville sukupolville.

Missio

Kukkian suojeluyhdistys pyrkii kaikella toiminnallaan edistämään järven palautumista erinomaiseen ekologiseen tilaan ja torjumaan järveen kohdistuvia uhkia, kuten liiallista ravinne- ja kiintoainekuormitusta ja vieraslajien leviämistä järveen tai sen rannoille. Yhdistys toimii myös Kukkiaan läheisesti liittyvien Rautajärven, Vuollekeskisen ja Vihajärven alueella.

Keinot

1. Tiedon välittäminen ja toiminta ensikontaktina järveen liittyviin asioihin neuvoa haettaessa.

- a. Infokirjeet ja sähköposti info@kukkiansuojeluyhdistys.fi
- b. Nettisivut www.kukkiansuojeluyhdistys.fi
- c. Neuvonta ja ohjaus tiedon lähteille esim. vesikasvien niittoa, kuivakäymälöitä, jäteveden käsittelyä, vieraslajien ja -petojen hävittämistä, roskien käsittelyä ja luonnonmukaista pihan hoitoa koskevissa kysymyksissä
- d. Ihmisen toimintaan liittyvän, ympäristölle koituvan haitan ja häiriön tiedostaminen ja vähentäminen. Esim. tarpeeton moottorien käyttö, musiikin soitto pihalla ja rannoilla, voimakkaat pihavalot yöaikaan
- e. Ajantasaiset järven tilaa ja tehtyjä kunnostustoimia koskevat katsaukset
- f. Järven historian dokumenttiarkisto ja sen ajan tasalla pitäminen esim. Kukkianvirta- hankkeen etenemisestä

2. Vaikuttaminen järven ja järviluonnon tilaan. Aktiivinen osallistuminen ja aloitteiden tekeminen laajasti Kukkia-järven kuntoon vaikuttavien toimien osalta.

- a. Kunnostus- ja ennallistamishankkeet, kuten:
 - i. Kukkianvirran kunnostustarpeen ja -mahdollisuuksien selvittäminen, samalla huomioiden mahdolliset muutokset Vihavuoden koskeen. Tutkitaan mahdollisuuksia Kukkianvirran ennallistamiseen EUn ennallistamisasetuksen puitteissa aiemmin vuonna 1994 laaditun suunnitelman (Helsingin vesi- ja ympäristöpiiri ja Hämeen maaseutuelinkeinopiirin kalastusviranomaisen) pohjalta. Suunnitelma edellytti veneväylän säilyttämistä virrassa ja järvitaimenen poikastuotannon käynnistämistä.
 - ii. Pengerteiden sulkemien lahtien tilan ja vedenvirtauksen mahdollisen palauttamisen vaikutusten selvittäminen
 - iii. Rehevöityneiden lahtien ja salmien niittohankkeiden tukeminen esimerkiksi tuomalla esille paikallisia yrittäjiä, informoimalla ilmoitus- ja

- jätteenkeräysvelvollisuudesta sekä mahdollisuuksien mukaan myös niittokalustoa lainaamalla
- iv. Ranta-asukkaiden ja muiden Kukkian kalastajien kannustaminen särkikalajien kalastamiseen ja hyväksikäyttöön tai kompostointiin. Harkinnan mukaan ammattikalastajien hyödyntäminen särkikalakannan rajoittamisessa.
- b. Järveen laskevan veden laadun parantamiseen tähtäävät toimet, kuten:
- i. Ranta-asukkaiden neuvonta oman rannan hoidossa sekä pesu-, talous- ja jätevesien käsittelyssä
 - ii. Laskuojien kunnostamiseen ja kosteikkojen rakentamiseen tähtäävä yhteistyö yhteistyökumppaneiden kuten Aito Suvi ry:n kanssa
- c. Haitallisten vieraslajien torjuntaan ja alkuperäisen kasviston ja eläinkunnan suojelemiseen tähtäävät toimet
- i. Vesistön vieraslajieläimet kuten hyytelösammaleläin ja aurinkoahven: tiedonvälitys ja toimintaohjeet jäsenille ja muille ranta-asukkaille
 - ii. Järven ja rantojen tilaan vaikuttavat vieraslajikasvit kuten vesirutto, jättipalsami, jättiputket, lupiini jne.: tiedonvälitys, jotta lajit tunnistetaan, ja torjuntatoimet
 - iii. Järven ja rantojen alkuperäistä elämistöä vahingoittavat vieraspedot kuten minkki ja supikoira: tiedonvälitys ja toimenpiteiden opastus yhteistyössä paikallisten metsästäjien kanssa. Ylläpidetään Kukkian ympärille perustettua metsästäjien yhteyshenkilöverkostoa, jonka jäsenet voivat neuvoa ja auttaa vieraspetojen hävittämisessä. Hankitaan yhdistykselle minkille ja supikoiralle sopivia loukkuja, joita voidaan lainata ranta-asukkaille.
 - iv. Järviluonnon kannalta merkittäviin talkoisiin osallistuminen ja mahdollisuuksien mukaan niiden järjestäminen. Esimerkkeinä Kukkia-järven vaikutusalueen yleisestä siisteydestä huolehtiminen järveen kertyvän roskan välttämiseksi ja vieraslajien torjunta.

3. Yhteydenpito ja yhteistyö

- a. Aktiivinen yhteistyö alueella toimivien kyläyhdistysten, muiden yhdistysten ja kalastusosakuntien kanssa. Yhteydenpito paikallisiin asukkaisiin, kausiasukkaisiin, Pälkäneen ja Hämeenlinnan kuntiin sekä Pirkanmaan ELY-keskukseen.
- b. Yhteistyökumppaneita: Aito Suvi ry, Kukkian Luontokeskus / Rautajärven Seudun Kylät Oy, Längelmäveden–Hauhon reitin vesienhoitoverkosto, Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry, Vihavuosi-yhdistys ry, Kuohi-Nerosjärven Suojeluyhdistys ry
- c. Toritapahtumat sekä jäseniltojen ja kaikille avoimien seminaarien järjestäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa ranta-asukkaiden ja muiden kohderyhmien tavoittamiseksi
- d. Jäsenkunnan aktivointi. Hankitaan lisäresursseja toimintaan eri alojen asiantuntijoista ja osajista. Talkootöiden organisointi ja talkootyöläisten motivointi.